

Leo Trotskij
(17 augusti 1934)

Om Amerika skulle bli kommunistiskt¹

Skulle Amerika bli kommunistiskt som ett resultat av de svårigheter och problem som er sociala ordning omöjligt kan lösa, då kommer ni att upptäcka att kommunismen långt ifrån att vara ett outhärdligt byråkratiskt tyranni och individuell reglementering, tvärtom är ett medel till större individuell frihet och fördelat välstånd. För närvarande betraktar de flesta amerikaner kommunismen enbart i ljuset av Sovjetunionens erfarenheter. De fruktar att sovjetismen i Amerika skulle skapa samma materiella resultat som den har gjort för de kulturellt efterblivna folken i Sovjetunionen.

De fruktar att kommunismen skulle försöka få dem alla att ligga i Prokrustes' säng² och de hävdar att den anglosachsiska konservatismen är ett bålverk som utgör ett oöverstigligt hinder även för måhända önskade reformer. De hävdar att Storbritannien och Japan skulle företa en militär intervention emot de amerikanska sovjeterna. De ryser vid tanken på att amerikaner skulle tvingas bära samma dräkt och ha samma diet, tvingas leva på svältransoner, läsa stereotyp officiell propaganda i tidningarna, tjäna som gummistämplor för beslut som fattats utan deras aktiva medverkan, tvingas dölja sina tankar och högt prisa de sovjetiska ledarna offentligt, av fruktan för arrestering och exil.

De fruktar inflation, byråkratiskt tyranni och outhärdlig formalism för att erhålla livets nödtröft. De fruktar en själlös standardisering inom konst och vetenskap, likaväl som inom livets dagliga nödvändigheter. De fruktar att all politisk spontanitet och pressens förmodade frihet kommer att förstöras genom en monstruös byråkratisk diktatur. Och de ryser vid tanken på att tvingas in i en obegriplig svada om den marxistiska dialektiken och disciplinerade socialfilosofier. De fruktar med ett ord, att Sovjetamerika kommer att bli en motsvarighet till vad de har fått lära sig att Sovjetunionen är.

I verkligheten kommer de amerikanska sovjeterna att vara lika annorlunda de ryska sovjeterna som president Roosevelts USA skiljer sig från tsar Nikolaus II:s ryska imperium. Likväl kan kommunismen endast komma till Amerika genom en revolution, på samma sätt som självständigheten och demokratin kom till Amerika genom revolution. Det amerikanska temperamentet är energiskt och våldsamt, och det kommer att bryta sönder många skålar och välta många äpplekärror innan kommunismen har etablerats. Amerikanerna är mer entusiaster och sportmän än specialister och statsmän, och det vore emot den amerikanska traditionen att verkställa en förändring utan att välja sida och spräcka skallar.

Men den amerikanska kommunistiska revolutionen kommer att vara obetydlig i fråga om nationell välfärd och befolkning jämförd med den bolsjevikiska revolutionen i Ryssland, oberoende av hur höga dess kostnader blir. Detta på grund av att inbördeskrig av en revolutionär natur inte utförs av en handfull män på toppen – de 5 till 10 % som äger nio tiondelar av den amerikanska rikedom. Denna handfull kan endast rekrytera sina kontrarevolutionära arméer bland den lägre medelklassen. Men även då kan revolutionen med lätthet locka dem till sitt banér genom att visa att endast ett stöd åt sovjeterna kan erbjuda dem en räddning.

---

¹ Denna artikel skrev Trotskij under den ”stora depressionen” på begäran av tidskriften *Liberty*, som ville att Trotskij skulle ge en bild av hur han trodde att USA skulle se ut efter en framgångsrik socialistisk revolution. Hans svar, som publicerades i mars 1935, framkallade en het debatt.

² *Prokrustes*, i grekisk myt en rövare som härjade nära Eleusis. Främlingar som kom i hans våld lade han på en säng och högg av deras ben eller tänjde ut deras kroppar för att anpassa dem efter bäddens längd (därav det bildliga uttrycket prokrustesbädd). Han dödades av Theseus. (citerat från *Nationalencyklopedin*)

Alla nedanför denna grupp är redan ekonomiskt förberedda på kommunismen. Depressionen har ödelagt er arbetarklass och gett ett kraftigt slag mot bönderna, som redan hade skakats genom efterkrigstidens långa jordbrukskris. Det finns ingen orsak varför dessa grupper skulle bjuda ett bestämt motstånd mot revolutionen. De har ingenting att förlora, naturligtvis under förutsättning att de revolutionära ledarna intar en långsiktig och moderat politik gentemot dem.

Vem kommer då att bekämpa kommunismen? Era miljardärers och multimiljonärers livvakter? Era Mellons, Morgans, Fords och Rockefellerers? De kommer att sluta slåss i samma ögonblick som de inte kan finna andra människor som vill slåss för dem. Den amerikanska sovjetiska regeringen kommer att ta hand om de viktigaste delarna av ert ekonomiska system: bankerna, nyckelindustrierna, transport- och kommunikationssystemet. Den kommer sedan att ge bönderna, småhandlarna och affärsmännen lång tid att tänka över saken och se hur bra den nationaliserade sektionen inom industrin arbetar.

Det är på detta område som de amerikanska sovjeterna kan göra verkliga underverk. ”Teknokratin”¹ kan endast förverkligas under kommunismen, där den privata äganderättens och privatprofitens döda händer lyfts bort från ert industriella system. Även Hoover-kommissionens djärvaste förslag om standardisering och rationalisering kommer att synas barnsliga i jämförelse med de nya möjligheter som lösgjorts genom den amerikanska kommunismen.

Den nationella industrin kommer att organiseras på samma sätt som det löpande bandet i era moderna, ständigt producerande fabriker. Den vetenskapliga planeringen kan lyftas ut ur den individuella fabriken och användas på hela det ekonomiska systemet. Resultatet kommer att bli häpnadsväckande.

Produktionskostnaderna kommer att skäras ned till 20 % eller mindre av deras nuvarande storlek. Detta kommer i sin tur att snabbt öka era bönders köpkraft. Naturligtvis kommer de amerikanska sovjeterna att etablera sina egna jättelika jordbruksföretag som skolor för frivillig kollektivisering. Era bönder kan då lätt räkna ut om det är till deras individuella fördel att förbli isolerade länkar eller gå in i den allmänna kedjan.

Samma metod kunde användas för att dra in småaffärer och industrier i industrins nationella organisation. Genom den sovjetiska kontrollen av råmaterial, krediter och ordergivning skulle dessa sekundära industrier kunna hållas solventa tills de gradvis och frivilligt sugts in i det socialiserade affärssystemet.

Frivilligt! De amerikanska sovjeterna skulle inte behöva tillgripa de drastiska metoder, som omständigheterna tvingat på ryssarna. I USA har ni, genom reklamens och publicitetens vetenskap, möjligheter att vinna medelklassens stöd, vilka var utom räckhåll i det efterblivna Rysslands sovjet, med dess stora majoritet av fattiga och okunniga bönder. Detta är vid sidan av er tekniska utrustning och er rikedom den största tillgången i er framtida kommunistiska revolution. Er revolution kommer att bli lugnare till sin karaktär än vår. Ni kommer inte att behöva slösa er energi och era resurser på dyrbara sociala konflikter efter det att huvudfrågorna har lösts. Och ni kan istället fortsätta utvecklingen desto snabbare.

Inte ens den religiösa känslans intensitet och hängivenhet kommer att vara ett hinder för revolutionen i Amerika. Om man ser det ur de amerikanska sovjeternas perspektiv, kommer

---

¹ ”Technocracy” (Teknokratin) var ett amerikanskt program och en rörelse som var på modet under de första depressionsåren, särskilt i medelklassen. Den menade att det var möjligt att besegra depressionen och uppnå full sysselsättning genom att rationalisera den amerikanska ekonomin och det monetära systemet under kontroll av ingenjörer och tekniska experter – allt utan klasskamp eller revolution. Rörelsen splittrades senare i en vänster och en höger, där den senare utvecklade fascistiska tendenser.

ingen av de psykologiska bromsarna att vara stark nog för att fördröja den sociala krisens tryck. Detta har visat sig mer än en gång i historien. Dessutom skall man inte glömma bort att Evangelierna själva innehåller några rent explosiva tänkespråk.

Vad gäller de jämförelsevis få opponenter mot den sovjetiska revolutionen kan man tryggt lita på den amerikanska uppfinningsförmågan. Det kan mycket väl tänkas att ni sänder era bångstyriga miljonärer till någon pittoresk ö, där de kan leva hyresfritt resten av livet och göra vad de vill.

Ni kan tryggt göra allt detta ty ni behöver inte frukta utländska interventioner. Japan, Storbritannien och de andra kapitalistiska länderna som intervenerade i Ryssland har ingenting annat att göra än att utan knot foga sig i den amerikanska kommunismen. Självklart kommer kommunismens seger i Amerika – kapitalismens starkaste fäste – att leda till kommunismens spridning till andra länder. Japan kommer möjligen att ha anslutit sig till de kommunistiska leden till och med innan de amerikanska sovjeternas upprättande. Det samma gäller Storbritannien.

I vilket fall vore det fullständigt tokigt att sända Hans Majestäts flotta emot det sovjetiska Amerika, till och med som en raid emot den södra och mer konservativa halvan av er kontinent. Det vore meningslöst och det skulle aldrig bli annat än en andraklassens militära eskapad.

Inom några få veckor eller månader efter de amerikanska sovjeternas upprättande vore Pan-amerikanismen en politisk realitet. Regeringarna i Central- och Sydamerika skulle dras in i er federation som järnflisor dras till en magnet. Detsamma gäller Kanada. De folkliga rörelserna i dessa länder skulle vara så starka att de skulle tvinga fram denna stora föreningsprocess inom en kort period och med obetydliga kostnader. Jag är villig att slå vad om att vid de amerikanska sovjeternas första årsdag kommer hela den västra hemisfären att ha förvandlats till Nord-, Central- och Sydamerikas Sovjetiska Förenade Stater med Panama som huvudstad. På så sätt skulle Monroedoktrinen för första gången få en total och positiv betydelse, om än inte på det sätt dess författare trodde.

Trots de klagomål som hörs från några av era ärkekonserverna förbereder inte (Franklin) Roosevelt någon sovjetisk förvandling av USA.

NRA (National Recovery Administration) har inte som mål att förstöra den amerikanska kapitalismen, utan tvärtom att förstärka den, genom att övervinna dess ekonomiska svårigheter. Det är inte den Blå örnen (NRA:s symbol) utan de svårigheter som den Blå örnen inte kan övervinna som kommer att föra kommunismen till Amerika. De ”radikala” professorerna i er hjärntrust¹ är inte revolutionärer: de är bara förskrämda konservativa. Er president avskyr ”system” och ”generaliseringar”. Men en sovjetisk regering är det största av alla tänkbara system, en gigantisk generalisering i handling.

Genomsnittsmänniskan gillar inte heller system eller generaliseringar. Det blir era kommunistiska statsmäns uppgift att få systemet att ge dem de konkreta varor som de vill ha: mat, cigarrer, nöjen, frihet att välja sin egen slips, sitt eget hus och sin egen bil. Det kommer att bli lätt att ge honom dessa bekvämligheter i Sovjetamerika. De flesta amerikaner har vilseförts av det faktum att vi i Sovjetunionen har tvingats bygga upp helt nya basindustrier från grunden. Något sådant skulle inte behövas i Amerika, där ni redan tvingats att skära ner ert jordbruksområde och reducera er industriella produktion. Självklart har er enorma teknologiska utrustning paralyserats av krisen och den kräver nu att användas. Ni kommer att kunna höja folkets konsumtion mycket snabbt från den startpunkt som satts av den ekonomiska återväxten.

---

¹ ”Brain Trust” (hjärntrusten) var det populära namnet på president Roosevelts rådgivare i Vita huset.

Ni kan göra detta bättre än något annat land. Ingen annanstans har studiet av hemmamarknaden nått en sådan intensitet som i USA. Det har gjorts av era banker, truster, individuella affärsmän, köpmän, handelsresande och bönder som en del av deras handelslager. Er sovjetiska regering kommer helt enkelt att avskaffa alla handelshemligheter, den kommer att samla alla dessa undersökningsresultat som gjorts för den privata profiten, och förvandla dem till ett vetenskapligt system för ekonomisk planering. I detta kommer er regering att få hjälp av existensen av en stor klass kultiverade och kritiska konsumenter. Genom att kombinera de nationaliserade nyckelindustrierna, era privata affärer och demokratiska konsumentkooperationer kommer ni snabbt att utveckla ett mycket flexibelt system för att tjäna befolkningens behov.

Detta system kommer att fungera, inte genom byråkrati och inte genom poliskåren utan genom den hårda kalla valutan.

Er allsmäktiga dollar kommer att fylla en viktig funktion för att få ert nya sovjetiska system att fungera. Det är ett stort misstag att försöka blanda samman en ”planerad ekonomi” och ”reglerad valuta”. Era pengar måste fungera som en regulator som mäter framgången eller misslyckandet i er planering.

Era ”radikala” professorer har totalt fel i sin hängivenhet för ett ”reglerat penningssystem”. Det är en akademisk tanke som med lätthet skulle kunna välta hela distributions- och produktionssystemet över ända. Detta är den läxa som bör dras av Sovjetunionens erfarenheter, där den bittra nödvändigheten har förvandlats till en officiell dygd i penningarnas himmelrike.

Bristen på en stabil guldrubel är en av de viktigaste orsakerna till våra många ekonomiska besvärligheter och katastrofer. Det är omöjligt att reglera löner, priser och varukvaliteter utan ett fast penningssystem. Att ha en instabil rubel i ett sovjetiskt system är som att ha variabla modeller i en löpandebandsindustri. Det fungerar inte.

Först när socialismen har lyckats att ersätta den administrativa kontrollen över penningen är det möjligt att överge en stabil guldvaluta. Då kommer pengarna att bli som vanliga papperslappar, som spårvagnskuponger eller teaterbiljetter. Allteftersom socialismen utvecklas kommer dessa lappar också att försvinna och kontroll över individuell konsumtion – antingen det sker genom pengar eller administration – kommer inte längre att vara nödvändig när det finns mer än tillräckligt för var och en!

Den tiden har ännu inte kommit, även om Amerika säkert kommer att nå dit före något annat land. Till dess är sättet att nå ett sådant utvecklingsstadium att bevara en effektiv regulator och mätare på ert systems effektivitet. Självklart kommer den planerade ekonomin att under sina första år behöva en sund valuta ännu mer än den gammalmodiga kapitalismen. Professorn som reglerar valutaenheten för att reglera hela det ekonomiska systemet är som mannen som försökte att lyfta båda fötterna från marken samtidigt.

Sovjetamerika kommer att ha en tillräcklig guldreserv för att kunna stabilisera dollarn – en ovärderlig tillgång. I Ryssland har vi expanderat vårt industriella maskineri med 20-30 % om året, men på grund av en svag rubel har vi inte lyckats att effektivt distribuera detta tillskott. Detta beror delvis på att vi har, tillåtit vår byråkrati att underordna vårt valutasystem administrativa ensidigheter. Ni kommer att besparas detta onda. Som konsekvens kommer ni att på ett storartat sätt överträffa oss både i ökad produktion och distribution, vilket kommer att leda till en snabb ökning av er befolknings trevnad och välstånd.

I allt detta kommer ni inte att behöva imitera vår standardiserade produktion för våra ömkliga masskonsumenter. Vi har från Tsarryssland övertagit en fattigmans arv, ett kulturellt underutvecklat bondesamhälle med en låg levnadsstandard. Vi tvingades bygga våra fabriker och

dammar på konsumenternas bekostnad. Vi har haft en ständig inflation och en monstruös byråkrati.

Sovjetamerika kommer inte att behöva imitera våra byråkratiska metoder. Bland oss har bristen på de enklaste förnödenheter skapat en intensiv strid för en extra brödskiva, en extra tygbit hos alla. I denna kamp stiger vår byråkrati fram som en försonare, som en allsmäktig skiljedomare. Ni, å andra sidan, är mycket rikare och skulle inte ha någon svårighet att förse hela folket med livets nödtröft. Dessutom skulle era behov, er smak och era vanor aldrig tillåta att er byråkrati delade upp nationalinkomsten. I stället kommer hela befolkningen, när ni organiserat ert samhälle för att producera för mänskliga behov istället för åt privata profiler, att gruppera sig runt nya trender och grupper, vilka kommer att bekämpa varandra och förhindra att en övermodig byråkrati sätter sig på er.

Ni kan sålunda förhindra byråkratins framväxt genom sovjeternas praktik – dvs. demokrati: den mest flexibla regeringsform som hittills utvecklats. Den sovjetiska organisationen kan inte göra underverk utan återspeglar helt enkelt folkets vilja. Hos oss har sovjeterna blivit byråkratiska som ett resultat av ett partis politiska monopol, vilket i sig självt har blivit en byråkrati. Denna situation har uppkommit ur de utomordentliga svårigheter som råder för ett socialistiskt pionjärbete i ett fattigt och efterblivet land.

De amerikanska sovjeterna kommer att vara fullblodiga och kraftiga, utan behov av eller möjligheter till sådana åtgärder som omständigheterna påtvingade Ryssland. Era oförbätterliga kapitalister kommer naturligtvis inte att finna någon plats för sig själva i den nya ordningen. Det är svårt att föreställa sig Henry Ford som ledare för Detroit-sovjeten.

Likväl är en omfattande kamp mellan intressen, grupper och idéer inte bara tänkbar utan också oundviklig. Ettårs-, femårs-, tioårsplaner för ekonomisk utveckling, planer för nationell utbildning, konstruktion av nya grundläggande transportlinjer, bondgårdarnas förändring, Latinamerikas teknologiska och kulturella utrustning, ett program för stratosfär kommunikation, rashygien – allt detta kommer att väcka kontroverser, våldsamma valstrider och en het debatt i tidningar och på offentliga möten.

Ty Sovjetamerika kommer inte att imitera pressmonopolet hos Sovjetrysslands byråkrati! Samtidigt som Sovjetamerika skulle nationalisera alla tryckerier, pappersfabriker och distributionsformer kommer detta att vara en rent negativ åtgärd. Det skulle helt enkelt betyda att det privata kapitalet inte längre kommer att tillåtas bestämma vilka publikationer som skall utges, om de skall vara progressiva eller reaktionära, ”blöta” eller ”torra”¹, puritanska eller pornografiska. Sovjetamerika måste finna en ny lösning på frågan hur pressens makt skall fungera i ett socialistiskt samhälle. Det kan göras på basis av en proportionell representation av rösterna i varje sovjetiskt val.

På så sätt skulle rätten för varje medborgargrupp att utnyttja pressens makt bero på deras numeriska styrka – samma princip skulle användas för utnyttjandet av mötessalar, tilldelning av radiotid och så vidare. På så sätt skulle skötseln och politiken av publikationer inte bestämmas av individuella checkhäften utan av gruppidéer. Detta kommer att bli av föga vikt för numeriskt små men viktiga grupper, men det betyder helt enkelt att varje ny idé tvingas, liksom tidigare i historien, att visa sitt existensberättigande.

Ett rikt Sovjetamerika kan skapa enorma fonder för vetenskap och uppfinningar, upptäckter och experiment på varje område. Ni kommer inte att försumma era djärva arkitekter och skulptörer, era okonventionella poeter och djärva tänkare.

---

¹ Mellan 1920 och 1933 var USA formellt ”torrt”, dvs försäljning av alkoholdrycker var förbjuden enligt ett tillägg till konstitutionen. Detta tillägg avskaffades 1933, dvs landet blev ”blött” igen.

Faktum är att sovjetyankees i framtiden kommer att ge ledning åt Europa på just dessa områden där Europa hittills har varit mästaren. Européer har inget begrepp om teknologins förmåga att influera det mänskliga ödet och de har intagit en attityd av nedlåtande överlägsenhet gentemot ”amerikanismen”, särskilt efter krisen. Likväl markerar amerikanismen den verkliga skiljelinjen mellan medeltiden och den moderna världen.

Hittills har Amerikas erövring av naturen varit så våldsam och passionerad att ni inte har haft tid att modernisera era filosofier och utveckla era egna konstnärliga former. Följaktligen har ni varit fientligt inställda mot Hegels, Marx’ och Darwins doktriner. Uppbrännandet av Darwins verk av baptisterna i Tennessee är bara en klumpig återspeglning av den amerikanska oviljan mot utvecklingsläran. Denna attityd är inte begränsad till predikstolarna. Den är en del av er allmänna andliga sammansättning.

Era ateister likaväl som era kväkare är bestämda rationalister. Och er rationalism är själv försvagad genom empiricism och moralism. Den har ingenting av den obarmhärtiga vitaliteten hos de stora europeiska rationalisterna. På så sätt är er filosofiska metod till och med mer antikverad än ert ekonomiska system och era politiska institutioner.

Idag tvingas ni helt oväntat att stå ansikte mot ansikte med dessa sociala motsättningar som helt omisstänksamt växer fram i varje samhälle. Ni har erövat naturen genom verktyg som er uppfinnarförmåga har konstruerat bara för att finna att era redskap har förstört er. Tvärtemot allt ert hopp och alla era önskningar har ert oerhörda välstånd skapat ett oerhört misslyckande. Ni liar upptäckt att den sociala utvecklingen inte följer en enkel formel. Följaktligen har ni tvingats in i dialektikens skola – för att stanna.

Det finns ingen återvändo från den till de tänkesätt och handlingsmönster som var förhärskande under 1600- och 1700-talen.

Medan de romantiska träskallarna i Nazi-Tyskland drömmer om att återupprätta den gamla rasen från Europas mörka skogar i all dess ursprungliga renhet – eller snarare smuts – kommer ni amerikaner att efter att ni fått ett fast grepp om ert ekonomiska maskineri och er kultur att använda genuint vetenskapliga metoder för att lösa rashygienens problem. Inom ett århundrade kommer er rasliga smältugn att skapa ett nytt människosläkte – det första värt namnet Människa.

En sista profetia: under sovjetens tredje regeringsår i Amerika kommer ni inte längre att tugga tuggummi!